

Beantwoording technische vragen Programmabegroting 2020

Inhoudsopgave

1.1. Technische vragen Begroting – D66.....	
1.2. Technische vragen Begroting – Gemeentebelangen.....	
1.3. Technische vragen Begroting – BOB.....	
1.4. Technische vragen Begroting – PvdA.....	
1.5. Technische vragen Begroting – VVD.....	
1.6. Technische vragen Begroting – GroenLinks.....	
1.7. Technische vragen Begroting – Christen Unie.....	

1.1. D66	Vraag	Blz.	Antwoord
1	Graag uitleg hoe het kan dat hogere uitgaven kunnen leiden tot een positief effect op het begrotingssaldo? En hoe verhoudt zich dat tot de voorgenomen tariefstijgingen van de afvalstoffenheffingen?		De kostprijs bestaat uit een aantal elementen. Naast de materiële kosten, kapitaallasten en personele lasten worden ook de overhead en de BTW daarin meegenomen. Dit in overeenstemming met de “handreiking kostentoerekening leges en tarieven” van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties. Door de extra in de begroting opgenomen formatie t.b.v. de milieustraten worden ook extra overheadkosten aan afval doorbelast worden daarmee de algemene middelen ontlast. Omdat er een samenhang is tussen de BTW, het BTW-compensatiefonds en de algemene uitkering is vastgelegd dat de BTW als kosten in de kostendekking meegenomen mogen worden. De hieruit voortvloeiende voordelen op BTW en overhead vloeien naar de algemene middelen en zijn al opgenomen in het saldo van de begroting.
2	Programma 8: p 38. Omgevingswet - volgens de PNL post 68 is alleen in 2020 een post gereserveerd voor de implementatie van de omgevingswet		Er is vooralsnog alleen budget voor de implementatie 2020 opgenomen. De kosten voor de jaren erna zijn nog niet in beeld gebracht, omdat dit ook samenhangt met beleidsinhoudelijke keuzen die moeten worden gemaakt.
3	Betekent dit dat het omgevingsplan in 2020 gereed is? En hoe verhoudt zich dat tot de diverse uitvoeringsprogramma's onder de omgevingswet?		Nee, het omgevingsplan dient uiterlijk op 1 januari 2029 gereed te zijn. Dit proces is al wel opgestart, maar wordt voltooid in de jaren na 2021. Het is een zeer omvangrijk proces en zal de nodige capaciteit vragen. Vandaar ook dat de horizon verder weg ligt.
4	Hoe wordt het opstellen van deze laatste plannen begroot?		Aan hand van het Financieel Dialoogmodel en de inhoudelijke keuzen die worden gemaakt wordt meer duidelijk over de financiële impact. We zullen tijdig bij uw raad voorstellen doen over de financiële implicaties
5	Is dat geld bedoeld voor het opstellen van een nieuwe woonagenda? En zo ja, waar zijn dan in de programmabegroting de posten terug te vinden die zijn gereserveerd voor		Nee dat is niet bedoeld voor het opstellen van een nieuwe Woonagenda. We gaan in 2020 de voorbereidingen treffen voor de actualisatie van de Woonagenda, we zullen in 2020 budget aanvragen om in 2021 tot de nieuwe Woonagenda te komen.”

	de uitvoering van de woonagenda?		
6	Graag een toelichting op wat met "de bijbestelling" in onderstaand citaat wordt bedoeld "Contractvorming met ViA 15 over de bijbestelling die de gemeente Overbetuwe samen met de gemeente Nijmegen en de provincie doet bij Rijkswaterstaat."		De gemeente heeft met de gemeente Nijmegen en Rijkswaterstaat een bestuursovereenkomst gesloten waarin is afgesproken dat de gemeenten voor aanpassingen aan Afslag 38 een bijbestelling kunnen doen in de aanbesteding van ViA15. Als de gemeenten (en anderen) het geld bij elkaar hebben voor de afslag, kan (eventueel gedeeltelijke) aanpassing van de afslag op die manier meeliften met een uitvoering van ViA15.
7	Hoeveel windmolens worden er bij Park 15 in totaal nog toegevoegd? Was er niet sprake van het toevoegen van 4 en later 3 windmolens? En wat is de reden van het terugbrengen van de aantallen? "Afronding van de procedure voor de 2 windmolens op Park 15."		In Park 15 worden nu 2 windmolens toegevoegd. Er was inderdaad sprake van 4 molens, die in een lijnopstelling als onderdeel van 9 (4 Overbetuwe, 5 Nijmegen) in totaal zouden worden gerealiseerd. Molen 2 vanuit het westen geteld, kan in verband met aanwezigheid van het pand van Goodman (Nabuers) en de hoogspanningsleiding van Tennet niet worden gerealiseerd. Omdat in de mer is bepaald dat er altijd sprake moet zijn van een lijnopstelling, wordt er voor gekozen om ook molen 1 vooralsnog te laten vervallen. Van de realisatie van 3 molens is geen sprake (geweest).
8	P7 Ontwikkeling van de algemene reserve. We maken ons grote zorgen om de algemene reserve en de lopende projecten zoals gemeentehuis (verbouwing), toekomst gemeentewerf enz. En nog maar niet te spreken van nieuwbouw poli en zwembad. Is er nu in dit stadium al zicht op budget overschrijding en zo ja hoeveel van de bovenstaande afzonderlijke projecten?		Nadat middelen beschikbaar zijn gesteld monitoren we per project de voortgang en als onderdeel daarvan de financiële stand van zaken. Via de planning & control cyclus (onderdeel rapportage grote projecten in de tussenrapportages) brengen we dit in beeld. De vierde tussenrapportage (TR4-2019) is het eerstvolgende moment dat wij de raad hierover zullen informeren.

9	Het is een tekst waar in vage bewoordingen over de transformatie wordt geschreven. Waarom is er niet gekozen voor een doelgerichte verwoording van wat er (echt) speelt?	Blz 29	⇒ Dit is geen technische vraag. Deze tekst is toegevoegd om te verduidelijken dat er een transformatie nodig is. Een programmabegroting is op hoofdlijnen en niet de plek om er heel diep op in te gaan. Bij de eerder vastgestelde stukken over Overbetuwe SAMEN wordt hier concreter op ingegaan.
10	In programma 7 (pag 36) worden voor 2020 bij riolering lasten van 2,3 M en baten van 3,3 M genoemd, terwijl op pag 10 opbrengsten rioolheffing van 2,2 M vermeld staan met een positief resultaat van 1 M. Waaruit bestaan de overige opbrengsten ?	Pag. 36	De totale kosten voor riolering bedragen € 3,6 M (zie in de paragraaf lokale lasten, blz. 56). Daarvan staat € 2,3 M op het taakveld 7.2 (riolering). De overige lasten staan ook vermeld op blz. 56. De inkomsten uit de rioolheffing bedragen € 2,2 M. Tot de overige inkomsten behoort: de bespaarde rente uit de voorziening riolering: € 0,3 M. Het verschil tussen de totale lasten (€ 3,6 M) en totale baten (€ 2,5 M) is € 1,1 M. Dit verschil komt ten laste van de voorziening riolering
11	Hoe verhoudt een positief resultaat zich met een kostendekkend, maar niet winstgevend tarief?		Er is geen sprake van een positief resultaat. In de baten is de onttrekking uit de voorziening riolering (zie vraag 9) al meegenomen
12	Hoe is een positief resultaat van 1,6 M te combineren met een tariefstijging van 65 %?		Er is geen positief resultaat. In de kostendekking worden ook andere kostenposten betrokken. Het overzicht op blz. 56 (paragraaf lokale lasten) wordt inzicht gegeven over de kostendekking. Zie tevens vraag 1 over de berekeningswijze van de kostendekking.
13	Welk deel van de kosten van de milieustraten worden gedekt uit de tarieven voor het aanbieden van afval?		De kosten van de milieustraat worden gedekt door de heffingen (€ 220.000) in de milieustraat plus (de rest) via de afvalstoffenheffing. De totale kosten van de milieustraten maken deel uit van de totale kosten voor afval. De kosten voor de milieustraten worden niet afzonderlijk geadministreerd
14	Welke consequenties heeft de uitbreiding van het personeelsbestand voor de tarieven van aanbidding?		De uitbreiding van formatie in de milieustraten met 2 fte kosten € 183.000 incl. overhead. Deze kosten leiden tot een (reeds ingecalculerde) verhoging van ongeveer € 9,- voor een gemiddelde huishouding.

15	Worden er door het college lopende leningen omgezet naar een lening met een lager rentepercentage? Zo ja, wat is het geschatte voordeel? Zo nee, waarom gebeurt dit niet? En is het college bereidt hier naar te kijken?	Nee, er worden geen lopende leningen omgezet naar een lening met een lager rentepercentage. Indien de lening wordt omgezet naar een lening met lagere rente met gelijke resterende looptijd dan moet een boeterente betaald worden aan de financier. De rente is gelijk aan het rentevershil tussen de twee leningen contant gemaakt, met misschien nog wat extra ivm provisie. Per saldo heeft het daarmee geen zin. Daarnaast hebben we geen afbreekclausule in het contract.
16	Bij diverse programma's staat als (bijna) laatste iets over de betrokken verbonden partijen. Echter niets over de kosten/baten over de periode 2020-2023 waar veel overzichten naar verwijzen. Waarom is daar voor gekozen?	In de paragraaf Verbonden Partijen is alle informatie over de verbonden partijen opgenomen. Een verbonden partij draagt bij aan de doelen van een of meerdere programma's. Per programma is in beeld gebracht welke verbonden partij bijdraagt.
17	Alleen financieel? Volgens ons zou op die plek ook milieu/duurzaamheid en sociale kwesties moeten staan. Waarom is alleen voor 'financieel' gekozen?	In het coalitieprogramma en het daaruit voortvloeiende uitvoeringsprogramma is dit speerpunt "goed rentemeesterschap" financieel gericht. Milieu/duurzaamheid en sociale kwesties komen als een apart beslispunt aan de orde.
18	Rente percentage dat gehanteerd wordt is 2%. Gezien de huidige marktrente en de verwachting van economen/DNB lijkt ons dit vrij hoog. Waarop is dit percentage gebaseerd?	Dit is een intern rentetarief dat we gebruiken voor de berekening van de kapitaallasten. Kapitaallasten (rente en afschrijving van een investering) vormen de jaarlijkse exploitatielast van een investering. Het interne rekentarief is het resultaat van totale rentelasten van onze lang- en kortlopende leningen afgezet tegen de boekwaarde van die investeringen. De huidige marktrente is inderdaad lager dan 2 %, echter we betalen momenteel nog rente op wat oudere duurdere leningen.
19	Paragraaf lokale lasten druk: De OZB wordt met 2,5% verhoogd bij een gelijke woz waarde van de panden. 18. Wordt er zo niet meer ozb geheven gezien de stijging van de huizen prijzen en daarmee ook de woz waarden?	Er wordt niet meer OZB geheven bij stijging van de WOZ-waarden. Voor het belastingjaar 2020 wordt de OZB gebaseerd op de nieuwe WOZ-waarden per de waardepeildatum 1 januari 2019. Om te bereiken dat de stijging van de WOZ-waarden van de woningen en niet-woningen niet leiden tot een hogere opbrengst onroerende-zaakbelastingen (OZB) worden de OZB-tarieven aangepast aan de waardeontwikkeling van de onroerende zaken over de periode 1 januari 2018 - 1 januari 2019. Uitgangspunt is dus dat schommelingen van WOZ-waardes geen invloed hebben op de hoogte van de gemiddelde aanslag OZB. Niet wanneer waardes stijgen, maar ook niet als waardes dalen.

20	Wat zijn de overwegingen waarom bovenstaande niet terug te vinden is in de programmabegroting?	Voor educatieprojecten wordt gebruik gemaakt van een regulier budget (Verkeersveiligheid algemeen) In 2018 is een budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Lichtplan. Verlichting van hoofdfietsroutes is hierin opgenomen In het reguliere budget voor wegen algemeen is ruimte voor onderhoud van wegen (rijbaan en fietspaden).
21	Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke Dienstverlening Pag. 33 Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie 21. Hoe verhoudt zich dit met het eerdere stoppen van het wijkplatform Elst-Zuid? Op het stoppen van wijkplatform Elst-Zuid zijn er nauwelijks reacties of proactiviteit geweest van het college/wethouder. Waarom staat er nu een verlaging in de komende jaren van het budget i.p.v. een verhoging?	⇒ Dit lijkt geen technische vraag, en de vraagstelling is onduidelijk, het lijken 2 vragen. Het opheffen van wijkplatform Elst-Zuid is een eigen keuze van dit platform geweest. Verder het budget niet verlaagd. In het begrootte bedrag voor 2020 zit een aantal incidentele posten voor o.a. Overbetuwe SAMEN, kinderopvang. Deze incidentele bedragen gelden niet voor 2021 en verder.
22	Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting b20 14. Railterminal Gelderland (RTG)/Knoop 38 Punt van zorg de ontsluiting van het RTG en dan zeker gericht op de fietsveiligheid van de fietsroute elst-nijmegen v.v. Het is een doorgaande fietsroute die veel wordt gebruikt door scholieren. 22. Hoe komt het dat bovenstaande niet helder terug te vinden is in de programmabegroting?	De aanpassing van het kruispunt Reethsestraat/Ontsluitingsweg-Rijksweg Zuid, die voortkomt uit de RTG wordt door de Provincie Gelderland gerealiseerd en betaald. Van aanpassing van de gehele noord-zuidroute is op dit moment (nog) geen sprake.

23	Bovenstaande tekst spreekt van "meenemen". Ten eerste: waarom is daar voor gekozen i.p.v. "als uitgangspositie" nemen? Oftewel, het belang van dorps- en wijkraden centraal stellen en van daar uit "concretiseren naar concrete instrumenten die organisatie breed kunnen worden ingezet". Ten tweede: hoe moeten wij de voorliggende tekst lezen?	⇒ Dit is geen technische vraag. Bij het opstellen van een visie op de interactie met de samenleving, is ook de positie van de dorps- en wijkraden een belangrijk thema. Het gaat nadrukkelijk om de interactie met de samenleving, net alleen met de dorps- en wijkraden. Hierbij zijn de wijkraden een middel.
24	Hoe kan het komen dat "het tekort" ook door extra kosten "ProRail-kosten" kan zijn ontstaan? Klopt het dat we de tekst moeten lezen dat toename van kosten van ProRail op rekening komen van onze gemeente? En zo ja, horen daar graag een verklaring daarvoor.	De begroting van het project is onder andere gebaseerd op de prognose die ProRail maakt (en ieder tertaal bijstelt) van haar 'eigen apparaatskosten'. Vooruitlopend op de definitieve afstemming met het ministerie en provincie van de projectbegroting heeft ProRail de prognose van haar 'eigen apparaatskosten' naar boven bijgesteld. Zodoende is "het tekort" mede ontstaan door extra ProRail-kosten. Ja, een toename van kosten van ProRail komen voor rekening van de gemeente. Dit is omdat ProRail een uitvoeringsorganisatie is voor het Ministerie zonder eigen budget voor dit project. Het budget komt vanuit het ministerie als een vaste bijdrage ten behoeve van de kosten voor de onderdoorgang (hier maken de apparaatskosten van ProRail onderdeel van uit). Ook de bijdrage van de provincie is vast. De gemeente is voor dergelijke projecten de enige risicodrager en alle extra kosten zijn dus voor rekening van de gemeente. Des te mooier is dus ook juist het behaalde succes van de extra bijdragen vanuit het ministerie en provincie.

26	Welk voorstel/visie heeft het college hoe en wanneer we tijdig bij kunnen gaan sturen om zo ook een goede invulling te geven aan het (niet alleen financiële) goed rentmeesterschap, los van de op pagina 45 genoemde 'scherpere sturing op budgetafwijkingen en nieuwe budgetten'?		Dit is geen technische vraag.
27	Hoeveel meer moet een gemiddeld gezin in Overbetuwe extra aan lasten gaan betalen als gevolg van de stijging van de afvalstoffenheffing?		Voor een gemiddelde huishouding zullen de kosten voor de afvalstoffenheffing toenemen met € 63,-.
28	Hoeveel ledigingen van de grijze container heeft een gemiddeld gezin?		Het gemiddeld aantal aanbiedingen van een 140 liter grijze container is: 7 240 liter grijze container is: 8.
29	Welke alternatieven heeft het college om de afvalstoffenheffing kostendekkend te houden (denk aan kosten verbinden aan de plastic afvalzakken voor PMD). En kan de raad hierover voor 1 januari een afwijkend besluit tov geldende beleid nemen?		Een 100% kostendekking is een beleidsuitgangspunt. De totale kosten bepalen dus ook de totale inkomsten. Of een besparing op de kosten mogelijk is zal mede blijken uit het medio 2020 vast te stellen scenariorapport "duurzame toekomstbestendige milieustraten". Een wijziging in de bekostiging ("wie betaalt, waarvoor") levert geen extra inkomsten op, wel effecten voor een individuele huishouding. De mogelijkheden en de wenselijkheden hiervoor zijn beleidsafwegingen. Het aanpassen van het beleid vindt niet op korte termijn plaats.
30	Is het inflatiecijfer zoals genoemd in de programmabegroting gebaseerd op de inflatie in 2019 of het verwachte inflatiecijfer 2020? Klopt het dat het verwachte inflatiecijfer voor 2020 lager is dan 2019 en lager dan 2,5%? Waarop is die verlaging gebaseerd?		Het in de programmabegroting 2020 genoemde inflatiepercentage voor 2020 is een verwachting die is gebaseerd op de huidige inflatiepercentages 2019. Medio juli (opstellen begroting) was volgens het CBS de jaarmutatie CPI 2,5% en de verwachting is dat de inflatie medio 2020 ook nog rond dit percentage zit.
31	Wat ons als D66 fractie opvalt is dat er		gevraagd is deze vragen te stellen bij de presentatie van de gemeentesecretaris over de organisatie

	meer achterstand ontstaat in de uitvoering van plannen door het ambtelijk apparaat. Is hiervoor een algemene oorzaak aan te wijzen en zo ja, wat is deze oorzaak?		ontwikkelingen.
32	Zijn de huidige voorstellen voor de bedrijfsvoering een adequate oplossing om weer 'op sterkte' te komen zowel in kwalitatief als kwantitatieve zin? Is bijstelling van de ambitie in deze een gedachte die het college onderschrijft? Waarom wel/niet?		gevraagd is deze vragen te stellen bij de presentatie van de gemeentesecretaris over de organisatie ontwikkelingen.
33	Wordt in de begroting wel rekening gehouden met het plaatsen van laadpalen voor elektrische fietsen bij gemeentelijke accommodaties/dorpshuizen/MFC's als onderdeel van duurzaamheid? We vinden het niet terug. Zo nee, wat zou het extra kosten om elektrische laadpalen te plaatsen bij deze gebouwen? En hoe staat het college tegenover deze gedachtengang?		Nee Dit is ons niet bekend Is een politieke vraag Wij denken dat het plaatsen van laadpalen voor fietsen een sympathiek idee is en wellicht wel comfort en gemak voor gebruikers kan leveren. maar verwachten dat duurzaamheidswinst hiervan nihil is. Wel kunnen we op basis van recreatie en toerisme of er een aantal locaties bekeken kunnen worden zoals de boerenrustpunten.
34	Moet het budget in het licht van de huidige landelijke klimaatafspraken als gevolg van de stikstofproblematiek voor advies aan boerenbedrijven nog aangepast worden? En zo ja, wat is het voorstel van het college? Zo nee, waarom niet?		Nee, bij de kadernota is een motie aangenomen om het onderzoek te verbreden naar alle sectoren van het bedrijfsleven binnen de gestelde budgetten. Er wordt onderzocht of dit binnen de budgetten mogelijk is. Dat geldt ook voor de nieuwe ontwikkelingen in de agrarische sector. Deze ontwikkelingen worden meegenomen in adviserings- en ondersteuningstraject.

35	Op pagina 29 wordt het woord 'dorpscorporaties' genoemd. Wat wordt precies bedoeld met deze term? Welke concrete richting wil het college hiermee opgaan	Op pagina 29	⇒ Ook dit is deels geen technische vraag. Dorpscorporaties is als voorbeeld genoemd en betreft een vergaande samenwerkingsvorm van inwoners die verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving. Of en op welke wijze inwoners samenwerking en verantwoordelijkheid nemen is aan inwoners zelf. Wij stimuleren en faciliteren.
36	Pagina 40. Land van Tap: zijn de uitkomsten van de laatste bijeenkomsten al verwerkt in de toelichting? In oktober zou een volgende bijeenkomst worden gepland met de klankbordgroep: is dat nog steeds de planning of wordt deze uitgesteld? En zo ja, wat is dan de reden?	Pagina 40.	Voor de zomer is er een informatiebijeenkomst geweest waarin o.a. de klankbordgroep is geïnformeerd over de creatieve verkenning met verschillende stakeholders onder begeleiding van het bureau Fresh Forward. Deze creatieve verkenning naar eventuele centrumversterkende voorzieningen voor het Land van Tap loopt tot eind oktober. Een vertegenwoordiging van de klankbordgroep, Centrummanagement Elst, diverse maatschappelijk organisaties, woningbouwcorporatie e.d. doen mee aan dit traject.
37	Klopt het dat deze stijging in totaal tot 7 mln extra leidt? Of anders gevraagd, op wat voor hoogte zitten we nu?		Nee, er is geen sprake van extra kosten ad € 7 miljoen. In de paragraaf weerstandsvermogen vermelden we dat de eenmalige risico's die we op dit moment voorzien binnen de projecten zijn gedekt. Bewaking vindt plaats per project. Risico's als gevolg van prijsstijgingen – voor zover die niet binnen de beschikbare opgevangen kunnen worden – schatten we in op € 0,5 mln.
38	Is er een analyse van de gevolgen van het stikstofbeleid op de lopende projecten en is er kans dat deze projecten daardoor stil komen te liggen of alleen door kunnen gaan tegen nog hogere kosten? Of als die analyse er niet is, gaat het college die oppakken (zie ook vraag 39).		Er is in beeld gebracht welke projecten en initiatieven mogelijk geraakt worden door de stikstofuitspraak van de Raad van State. Omdat op dit moment nog druk overlegd wordt over deze problematiek, heeft er nog geen verdere analyse plaatsgevonden. Daarbij speelt ook nog dat van diverse projecten en initiatieven uitvoering of planprocedures niet in 2019 of 2020 voorzien zijn. Deze projecten/initiatieven ondervinden op dit moment geen hinder. <i>Hoewel de laatste vraag geen technische vraag is, kan het college wel melden dat die intentie er is.</i>
39	Is het college bereid om als de gevolgen van de stikstofproblematiek helder is een tussentijdse balans op te maken van de exploitatie van alle lopende projecten zodat de raad een heroverweging kan maken?		<i>Dit betreft geen technische vraag. Desondanks kan het college melden dat die intentie er wel is.</i>

40	Is het mogelijk om bestaande bedrijventerreinen te herbestemmen als woningbouwterrein en zo ja, heeft dit dan een positief effect op het risico dat we plancapaciteit moeten schrappen?		Zeer waarschijnlijk hoeft er geen bedrijventerrein geschrapt te worden in Overbetuwe. Dit heeft te maken met meer vraag naar nieuwe bedrijfskavels. Overbetuwe heeft nog maar een beperkte hoeveelheid bedrijventerrein. Bestaande bedrijventerreinen herbestemmen is in Overbetuwe niet aan de orde.
41	Moet dit bedrag niet aangepast worden in het kader van de vorming van Overbetuwe SAMEN?		Het nieuwe samenwerkingsverband (Overbetuwe SAMEN) is als zodanig geen verbonden partij. De financiële risico's die we bij het aangaan van deze nieuwe constructie lopen, zullen we apart monitoren en indien nodig treffen we passende maatregelen. Dit maakt onderdeel uit van het gehele pakket om te komen tot een adequate beheersing van de financiën sociaal domein.
42	Op Sociaal Domein zou een bezuiniging worden doorgevoerd van 500.000 euro. 42. Waar kunnen we dat in terugvinden?	Pag. 128	In de Programmabegroting staan alleen de totale baten en lasten per taakveld opgenomen (informatie op hoofdlijnen). De bezuiniging op het Sociaal Domein is verwerkt als een taakstelling binnen taakveld 6.72. Zoals in de tabel op pagina 6 is weergegeven is de besparing in 2021 € 250.000 en loopt deze in 2022 en 2023 op met € 500.000 per jaar.
43	Programma 4 Onderwijs P 20. "De gemeente investeert onder andere in twee nieuwe scholen, in Driel en Oosterhout" 23. Om een investeringsafweging te kunnen maken zoals voor bovenstaande missen we een kader, een quickscan. Waar vinden we die gegevens terug? En mocht die er niet zijn, wanneer komt die?		In de Kadernota 2020-2023 is rekening gehouden met een investering voor basisscholen De Meeuwenberg in Driel en Samsam in Oosterhout. In het nog op te stellen Strategisch meerjarig huisvestingsplan onderwijs (SHP) worden deze investering nader toegelicht en onderbouwd op basis van de opgestelde quickscans school-gebouwen. De verwachting is dat het SHP in het 1 ^e kwartaal 2020 ter besluitvorming bij de raad ligt.
44	P7 Ontwikkeling van de algemene reserve. We maken ons grote zorgen om de algemene reserve en de lopende projecten zoals gemeentehuis		Nadat middelen beschikbaar zijn gesteld monitoren we per project de voortgang en als onderdeel daarvan de financiële stand van zaken. Via de planning & control cyclus (onderdeel rapportage grote projecten in de tussenrapportages) brengen we dit in beeld. De vierde tussenrapportage (TR4-2019) is het eerstvolgende moment dat wij de raad hierover zullen informeren.

	(verbouwing), toekomst gemeentewerf enz. En nog maar niet te spreken van nieuwbouw poli en zwembad		
--	--	--	--

1.2 GBO	Vraag	Blz.	Antwoord
1	Het plan is om voor het Sociaal Domein een bestemmingsreserve te maken. Waarom is dit? Waarom niet uit de jaarlijkse reserve?	Blz. 6	Dekking uit de algemene reserve wordt normaal gesproken gezien als incidentele dekking. Het is echter eenmalig toegestaan om het surplus uit de algemene reserve in te zetten ter dekking van structurele lasten, zonder dat dit een nadelig effect heeft op het structurele begrotingsevenwicht. Hiervoor moet echter wel worden voldaan aan een aantal voorwaarden. Eén hiervan is dat het benodigde budget wordt gestort in een bestemmingsreserve, waaruit maximaal 4 jaar lang budget mag worden onttrokken.
2	Openbare orde. Waarom zijn de kosten/lasten verhoogd terwijl de baten met € 28.000 zijn verlaagd. In de beschrijving staat niets nieuws.	Blz. 12	Op blz. 12 zie ik geen aanknopingspunten voor een antwoord op deze vraag. De vraag is niet duidelijk. Wellicht is de aanduiding van de pagina onjuist. Kortom: kunnen we niet beantwoorden.
3	Lokale omroep en bibliotheek. Waarom worden deze samen genoemd?	Blz. 28	Taakvelden zijn landelijk voorgeschreven door middel van het IV3 informatievoorschrift*. Hierin staat het volgende opgenomen over taakveld 5.6 media: 5.6 - Media Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers: •bibliotheken, artotheek, videotheek; •lokale pers, lokale omroep; •lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT); •overkoepelende organen. * Informatie voor Derden (Iv3) is een informatiesysteem. Hierin staat welke financiële informatie de gemeente, provincie en gemeenschappelijke regeling moet verstrekken.
4	Beleidsindicatoren, bij de eerste 3 staan streepjes. Zijn deze niet bekend?	Blz.3 4	Deze indicatoren zijn niet bekend
5	Extra huisvesting 2020. Kan dit speerpunt (extra huisvesting	Blz.4 1	⇒ Vijf van de woningen zijn beschikbaar gesteld voor de huisvesting van statushouders. Daarin zijn 6 statushouders gehuisvest. Dit heeft eraan bijgedragen dat de taakstelling huisvesting statushouders

	statushouders en eigen inwoners) helemaal worden afgerond?		in 2019 in Overbetuwe wordt gehaald. De overige 15 woningen zijn verloot aan de 'eigen inwoners' en zijn ook bewoond. In de prestatieafspraken met Vivare wordt afgesproken dat dit project in 2020 wordt geëvalueerd, waarna het wordt afgerond.
6	59 Ophalen grijze vuilcontainers is bijna een verdubbeling (65,4%) Gaan wij op deze manier niet het dumpen van afval aanmoedigen?		Het uitgangspunt is dat er geen toename van zwerfafval komt. De inwoners worden goed geïnformeerd over de kostendekkende tarieven en het feit dat "de vervuiler" betaalt voor het afval. Indien in de praktijk blijkt dat er meer zwerfafval ontstaat zal er op dat moment op geparticipeerd moeten worden.
7	Personele kosten stijgen vanwege CAO ontwikkeling. In hoeverre is te verwachten dat de algemene uitkering verhoogd wordt om de CAO stijging te compenseren? In de hoogte van de algemene uitkering, zoals beschreven, en evenmin in de septembercirculaire is dit niet te herleiden.		De algemene uitkering wordt niet verhoogd vanwege een cao-stijging van de lonen van het gemeentepersoneel. Een stijging van de salarissen van de rijksambtenaren heeft wel effect op de omvang van de algemene uitkering.
8	Versterking regio Arnhem Nijmegen. Wij zijn verbaasd over de hoogte van de bedragen en willen hier graag duidelijkheid over.		De gepresenteerde bedragen in de tabel 'wat mag het kosten' hebben betrekking op de totale lasten en baten van programma "Algemeen bestuur". In de vermelde lasten ad € 1.792K bij taakveld 0.1 Bestuur heeft € 89.000 betrekking op de verschuldigde bijdrage aan het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region (gebaseerd op € 1,88 per inwoner en dit is ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar (2019).
9	Stolpersteinen, er staat dat het hier Poolse families betreft. Dit moet volgens mij Joodse families zijn, welke zijn gedeporteerd in WOII. Stolpersteinen, er staat dat het hier Poolse families betreft. Dit moet volgens mij Joodse families zijn, welke zijn gedeporteerd in WOII.	Blz. 25	<u>Stolpersteinen</u> Op pagina 25 staat abusievelijk vermeld 'Poolse families' in plaats van 'Joodse families'. Het antwoord op de vraag van GBO is dan ook: dit moet inderdaad Joodse families zijn.
10	Taakveld 5.6 Media (Bibliotheek en Lokale omroep). Wij hebben al 5 jaar geen actieve Lokale omroep meer.	Blz 28	Taakvelden zijn landelijk voorgeschreven door middel van het IV3 informatievoorschrift*. Hierin staat het volgende opgenomen over taakveld 5.6 media:

	Daarnaast gaat het bij de Lokale omroep om een jaarbedrag van 18.000 euro wat indertijd werd uitgekeerd Dit staat niet in verhouding tot het bedrag van de Bibliotheek 851.000 euro. Waarom deze samenvoeging?	5.6 - Media Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers: •bibliotheken, artotheek, videotheek; •lokale pers, lokale omroep; •lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT); •overkoepelende organen. * Informatie voor Derden (lv3) is een informatiesysteem. Hierin staat welke financiële informatie de gemeente, provincie en gemeenschappelijke regeling moet verstrekken.
11	Blz 41 b20 40 Extra huisvesting statushouders en eigen inwoners. Er staat dat in 2020 dit speerpunt volledig kan worden afgerond. Klopt dit wel want in juli 2019 zijn deze 20 woningen al betrokken door de bewoners.	Vijf van de woningen zijn beschikbaar gesteld voor de huisvesting van statushouders. Daarin zijn 6 statushouders gehuisvest. Dit heeft eraan bijgedragen dat de taakstelling huisvesting statushouders in 2019 in Overbetuwe wordt gehaald. De overige 15 woningen zijn verloot aan de 'eigen inwoners' en zijn ook bewoond. In de prestatieafspraken met Vivare wordt afgesproken dat dit project in 2020 wordt geëvalueerd, waarna het wordt afgerond.

1.4. BOB	Vraag	Blz.	Antwoord
1	Afvalstoffenheffing Kan een uitsplitsing gegeven worden naar de verschillende onderdelen die leiden tot stijging van de afvalstoffenheffing, te weten: - Formatie-uitbreiding (aantal fte, hiermee gemoeide kosten) - Hogere verwerkingslasten		Zie blz. 53 van de programmabegroting 2020. De lastenstijging van 1,3 milj. wordt voor € 450K veroorzaakt door de nieuwe aanbesteding en de daaruit afvalbelasting. De stijging van de lasten voor afval doet zich landelijk voor,

	- Effecten nieuwe aanbesteding																																																														
2	Lokale lasten Volgens het coalitieakkoord “worden onttrekkingen aan de reserves door begrotings-wijzigingen geminimaliseerd”. Kunt u een overzicht geven hoe de onttrekkingen in 2018 en (tot nu toe) in 2019 zich verhouden tot de onttrekkingen in 2017?		Overzicht van besluiten t/m raad augustus 2019 tot inzet van de AR (buiten PNL-post) <table><tr><td>Administratieve wijzigingen 2019 geen PNL met dekking AR</td><td><u>Bedrag</u></td><td></td></tr><tr><td>51e - 2019: Inhuur procesbegeleiding SD</td><td>€</td><td>113.200,00</td></tr><tr><td>52e - 2019: Tijdelijke fietsenstallingen station Elst</td><td>€</td><td>22.550,00</td></tr><tr><td>56e - 2019: Budget voor kunst in nieuwe huisvesting</td><td>€</td><td>90.680,00</td></tr><tr><td>59e - 2019: Project Toekomst beheer brede scholen</td><td>€</td><td>32.000,00</td></tr><tr><td>60e - 2019: ICT samenwerking jaarschijf 2019</td><td>€</td><td>66.027,00</td></tr><tr><td>61e - 2019: Opstellen IBOR</td><td>€</td><td>75.000,00</td></tr><tr><td>62e - 2019: De Vallei asbestsanering</td><td>€</td><td>20.750,00</td></tr><tr><td>63e - 2019: Voorbereidingskrediet Nieuwe Aamsestraat</td><td>€</td><td>100.000,00</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td>€ 500.000,00</td></tr></table> <table><tr><td>Begrotingswijzigingen 2019 geen PNL met dekking AR</td><td></td><td></td></tr><tr><td>3e - 2019: Amendement School Maatschappelijk werk</td><td>€</td><td>50.000,00</td></tr><tr><td>4e - 2019: Vorming nieuwe voorziening gronden Driel</td><td>€</td><td>579.139,00</td></tr><tr><td>6e - 2019: Afboeking boekwaarde pand Molenstraat 1 Valburg</td><td>€</td><td>300.843,00</td></tr><tr><td>6e - 2019: Plankosten inrichting Molenhoekplein Valburg</td><td>€</td><td>26.000,00</td></tr><tr><td>6e - 2019: Sloopkosten pand Molenstraat 1 Valburg</td><td>€</td><td>30.000,00</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td>€ 966.022,00</td></tr></table> <table><tr><td>TOTAAL</td><td></td><td>€ 1.500.000,00</td></tr></table>	Administratieve wijzigingen 2019 geen PNL met dekking AR	<u>Bedrag</u>		51e - 2019: Inhuur procesbegeleiding SD	€	113.200,00	52e - 2019: Tijdelijke fietsenstallingen station Elst	€	22.550,00	56e - 2019: Budget voor kunst in nieuwe huisvesting	€	90.680,00	59e - 2019: Project Toekomst beheer brede scholen	€	32.000,00	60e - 2019: ICT samenwerking jaarschijf 2019	€	66.027,00	61e - 2019: Opstellen IBOR	€	75.000,00	62e - 2019: De Vallei asbestsanering	€	20.750,00	63e - 2019: Voorbereidingskrediet Nieuwe Aamsestraat	€	100.000,00						€ 500.000,00	Begrotingswijzigingen 2019 geen PNL met dekking AR			3e - 2019: Amendement School Maatschappelijk werk	€	50.000,00	4e - 2019: Vorming nieuwe voorziening gronden Driel	€	579.139,00	6e - 2019: Afboeking boekwaarde pand Molenstraat 1 Valburg	€	300.843,00	6e - 2019: Plankosten inrichting Molenhoekplein Valburg	€	26.000,00	6e - 2019: Sloopkosten pand Molenstraat 1 Valburg	€	30.000,00						€ 966.022,00	TOTAAL		€ 1.500.000,00
Administratieve wijzigingen 2019 geen PNL met dekking AR	<u>Bedrag</u>																																																														
51e - 2019: Inhuur procesbegeleiding SD	€	113.200,00																																																													
52e - 2019: Tijdelijke fietsenstallingen station Elst	€	22.550,00																																																													
56e - 2019: Budget voor kunst in nieuwe huisvesting	€	90.680,00																																																													
59e - 2019: Project Toekomst beheer brede scholen	€	32.000,00																																																													
60e - 2019: ICT samenwerking jaarschijf 2019	€	66.027,00																																																													
61e - 2019: Opstellen IBOR	€	75.000,00																																																													
62e - 2019: De Vallei asbestsanering	€	20.750,00																																																													
63e - 2019: Voorbereidingskrediet Nieuwe Aamsestraat	€	100.000,00																																																													
		€ 500.000,00																																																													
Begrotingswijzigingen 2019 geen PNL met dekking AR																																																															
3e - 2019: Amendement School Maatschappelijk werk	€	50.000,00																																																													
4e - 2019: Vorming nieuwe voorziening gronden Driel	€	579.139,00																																																													
6e - 2019: Afboeking boekwaarde pand Molenstraat 1 Valburg	€	300.843,00																																																													
6e - 2019: Plankosten inrichting Molenhoekplein Valburg	€	26.000,00																																																													
6e - 2019: Sloopkosten pand Molenstraat 1 Valburg	€	30.000,00																																																													
		€ 966.022,00																																																													
TOTAAL		€ 1.500.000,00																																																													
3	Volgens het coalitieakkoord mogen “de gemeentelijke lasten voor onze inwoners niet méér verhoogd worden dan met de inflatiecorrectie.” Kunt u een overzicht geven van de ontwikkeling van de verschillende gemeentelijke lasten en van de		Uitgangspunt voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing is 100% kostendekking. Dit heeft dus geen relatie met de inflatiecorrectie. In de tabel op pagina 8 van de Programmabegroting 2020 staan de uitgangspunten die zijn gehanteerd voor de OZB en overige heffingen. De verhoging daarvan is afgestemd op de inflatieverwachting.																																																												

	ontwikkeling van de inflatie?		
4	Mobiliteit In de begroting wordt 'Rehabilitatie Vogelenzang Elst' als project geschetst. Hoe is hierbij voorzien in burgerparticipatie, zeker nu het wijkplatform Elst-Zuid in april 2018 is afgetreden.		Er wordt een inventarisatie gehouden naar stake-holders. Indien er stakeholders zijn (zoals b.v. een georganiseerd overleg of mogelijk bedrijven/scholen) wordt met hen vooraf overleg gevoerd. Middels een informatiebrief en een inloop avond worden alle aanwonende vooraf geïnformeerd. De opbrengst van de inloopavond wordt verwerkt in het vervolgtraject. Hierna wordt de aanbesteding opgepakt. Na gunning van de aanbesteding brengen wij nog een nieuwsbrief met de doorkijk naar de uitvoering.
5	Is al zicht op de ontwikkelingen voor Overbetuwe in het door de provincie gesubsidieerde openbaar vervoer? Wij doelen op de komende aanbesteding in 2020 en de in december te publiceren gewijzigde dienstregeling (na de afschaffing van Breng Flex).		De huidige concessie van onze regio loopt af op december 2022. De provincie is gestart met de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding. Wij kunnen onze inbreng leveren in dit proces. Dit doen we in afstemming met de regio. We verwachten binnenkort duidelijkheid te krijgen over de dienstregeling 2020. We hebben eerder bij de provincie op aangedrongen om Breng Flex niet te stoppen, voordat er een volwaardig alternatief beschikbaar is.
6	Op pag. 11 van het coalitieprogramma staat een ambitieuze openbaar vervoer paragraaf. Wat is hier de actuele stand van zaken?		De ambities wat betreft openbaar vervoer komen terug in de het op te stellen ambitiedocument en actieagenda mobiliteit. In het informatiememo Ambitiedocument en actieagenda mobiliteit (19inf00151) is de laatste stand van zaken toegelicht.
7	Sociaal domein / Openbare orde en veiligheid 7. Per 1 januari 2020 treedt de Wet verplichte GGZ in werking. Op de site van de VNG is (nadat het even heeft geduurd ivm een conflict over de kosten) aandacht gekomen voor de implementatie. Wat is de stand van zaken in onze gemeente? Welke keuzes zijn gemaakt en hoe zijn die met de raad afgestemd? Welke		Aan de voorbereiding van de implementatie van de WvGGZ wordt in regioverband en (sub)lokaal gewerkt. Voor de implementatie van deze wet is veel informatie beschikbaar via de website www.dwangindezorg.nl (ook de VNG informatie). Vanuit de regio is begin oktober in inrichtingsvoorstel opgeleverd. Op grond hiervan kunnen de lokale gemeenten aangeven bij welke functies ze al of niet regionaal willen aanhaken. Definitieve keuzes zijn nog niet gemaakt. Het financiële plaatje moet namelijk nog worden opgeleverd. Maar de richting is om daar waar het, vanuit efficiëncy, benodigde expertise of kosten, voor Overbetuwe beter is aan te haken bij een regionale functie. Dit betreft dan de 'meldfunctie' en 1^e triage (de Wvvgz schrijft voor dat er een meldfunctie moet zijn waar 'iedereen' kan melden die meent dat een inwoner verplichte zorg nodig heeft); de 'regiefunctie' indien het tot een Verkennend onderzoek komt of deze verplichte zorg inderdaad nodig

	middelen zijn hiervoor uitgetrokken (en welk deel van de landelijke 20 mln. ontvangt Overbetuwe ter dekking)?		is; en de 'hoorfunctie' die wordt ingericht in gevallen waarbij sprake is van een crisissituatie en gedwongen zorg. De raad ontvangt binnen enkele weken een informatiememo over deze nieuwe wet en de uitvoering hiervan in de gemeente Overbetuwe. De implementatie van deze wet moet de gemeente financieren uit eigen middelen. Gemeenten hebben geen implementatiebudget uitgekeerd gekregen. Vanaf 2020 is er een jaarlijks budget van € 51.000, oplopend tot € 53.000 beschikbaar voor de uitvoering.
8	Onderwijs In de nieuwsbrief van de Stichting Peuterspeelzalen Overbetuwe lezen we over de verruiming van de openingstijden d.w.z. de uitbreiding van dagdelen naar 4 uur. Wat is op dat punt de stand van zaken en is er al zicht op effecten op het aantal peuters en de ontwikkeling in de opbrengsten van de ouderbijdrage? Zo nee, wanneer denkt u hierover de raad wel te kunnen informeren?		Het is nog te vroeg om iets te zeggen of de effecten van de urenuitbreiding, omdat deze pas na de zomervakantie is ingevoerd (18 augustus 2019). Ouders zijn betrokken geweest bij de implementatie van de uitbreiding van het aantal uren en de invulling ervan. De invoering is gefaseerd gebeurd en daarom verwachten wij niet dat de wijziging een groot effect zal hebben op de aantallen. Wel is aangetoond dat uitbreiding van het aantal uren peuteropvang een positief effect heeft op de ontwikkeling van peuters. Het verschil in de opbrengsten ouderbijdrage zal niet groot zijn. Wij gaan dit monitoren en kunnen daar volgend jaar voor de zomervakantie meer over vertellen.
9	Kunt u aangeven wat de stand van zaken c.q. de voor 2020 voorziene ontwikkeling van integrale kindcentra is, gelet op de afspraak in het coalitieprogramma "het verder ontwikkelen van integrale kind centra in onze gemeente moet voortvarend worden opgepakt"?		Een mogelijke ontwikkeling van integrale kindcentra (IKC) maakt straks onderdeel uit van de scenario-ontwikkeling per wijk/kern van het Strategisch meerjaren Huisvestingplan onderwijs (SHP).
10	Inwonerparticipatie Verwijst de begroting naar de interactiewijzer als "ons hulpmiddel om te bepalen op welke wijze interactie met inwoners wenselijk is."	Op pag. 48	De interactiewijzer is bedoeld als hulpmiddel voor medewerkers van gemeente Overbetuwe die in hun werk de interactie aangaan met inwoners en andere actoren uit de samenleving. Deze is in 2007 vastgesteld. Eind 2017 is een motie (17mo046) aangenomen met daarin de opdracht om interactie (burgerparticipatie) te intensiveren. De interactiewijzer is daarna aangepast en verbeterd. Die interactiewijzer is behandeld in een voorronde op 21 augustus 2018, waarbij het college dit voorstel heeft

	Kunt u voor ons recapituleren welk proces met de interactiewijzer doorlopen is en welke conclusies daarbij op welk moment door raad resp. college zijn getrokken (met bronvermelding)?		teruggenomen. Momenteel ligt een evaluatie van de interactiewijzer voor, mogelijk worden op basis hiervan nog verdere verbeteringen doorgevoerd. Tot slot was ook een aanbeveling in het rekenkamerrapport inzake burgerparticipatie (mei 2019, 19bij06409) om de Interactiewijzer te herformuleren, tegen het licht van de politiek te voeren discussie over de visie van de raad over de lokale democratie en het perspectief van burgerparticipatie hierin.
11	Cultuur, sport en recreatie Geef u beleidsindicatoren weer voor niet-sporters. Zijn er ook beleidsindicatoren beschikbaar voor cultuur?	Op blz.28	Vooralsnog zijn er geen beleidsindicatoren voor cultuur beschikbaar. In de beleidsnota “Kunst, Cultuur & Erfgoed schatten van Waarde 2017 – 2020” zijn wel actie-/aandachtspunten voor het cultuurbeleid opgenomen.
12	Voor het programma Meer muziek in de klas is er een eenmalige investering van € 53.000,00 in de begroting opgenomen in 2020. Voor de jaren erna is er geen structurele bijdrage opgenomen. Kunt u dit toelichten?		Eind 2019 vinden ambitie-/visiegesprekken plaats met alle scholen in het primair onderwijs over cultuureducatie en muziekonderwijs. Samen met scholen, het culturele veld, fondsen, gemeente en de provincie worden de ambities en middelen geïnventariseerd. Streven is om in het eerste kwartaal 2020 tot een convenant te komen tussen scholen, het culturele veld en de gemeente. In 2020 wordt duidelijk, wat nodig is aan middelen om meer structureel muziekonderwijs in de klas te brengen. Dit wordt in de begroting van 2021 en verder meegenomen.
13	Kunt u aangeven waarom de post vastgoedregisseur is opgenomen onder de noemer cultuur, sport en recreatie?		<i>Soms kan een PNL-post betrekking hebben op meerdere programma's. De lijn is dan dat we de PNL-post opnemen onder het programma dat het meest logisch / passend is, ook in relatie tot andere begrotingsposten / beleidsnota's. De vastgoedregisseur had bijv. ook aan programma 6 (welzijnsaccommodaties) of programma 9 (gemeentehuis) gekoppeld kunnen worden omdat daar ook een deel van het gemeentelijk vastgoed onder valt. Omdat de vastgoedregisseur echter ook onderdeel was van de sportnota die is gekoppeld aan programma 5 is ook deze PNL-post gekoppeld aan programma 5 (valt ook het vastgoed van de sporthallen onder).</i>
14	Dorpshart Driel In 2019 is stichting SamenDriel opgericht. Kunt u aangeven waarom is besloten dat in Driel een stichting in het leven is geroepen ter vervanging van de ter ziele gegane dorpsraad? Welk verschil is er bijvoorbeeld ten	Op blz 40 b20 23.	Inwoners zelf hebben deze stichting opgericht. Men wilde een nieuwe start maken en aangeven dat men anders dan de vorige dorpsraad als platform wil gaan werken (dorpsplatform SamenDriel is de volledige naam).

	opzichte van dorpsraad Oosterhout?		
15	Heeft de wijziging in het externe veiligheidsbeleid gevolgen voor de risico's zoals beschreven op blz.66 brandbestrijding, hulpverlening bij rampen ed.?	blz 66.	In de vraag wordt verwezen naar blz. 66. Op deze blz. is onderstaande passage relevant voor deze vraag: <i>In het geval van incidenten op “rampschaal” kan de gemeente worden geconfronteerd met flinke financiële aanspraken. Daarbij moet worden gedacht aan herstelwerkzaamheden, opvang, begeleiding en compensatie van schade.</i> De wijziging in het externe veiligheidsbeleid zorgt er voor dat dit beleid geen belemmering vormt bij vergunningverlening van het RTG. Hierdoor kan de gemeente bevoegd gezag blijven bij vergunningverlening, conform de wens van de raad. Of de RTG ook daadwerkelijk vergund kan worden is uiteraard afhankelijk van de aanvraag. Mocht de RTG worden gerealiseerd dan wordt er mogelijk een risicobron met gevaarlijke stoffen binnen de gemeentegrenzen toegevoegd. Of dit ook gebeurt is afhankelijk van de vergunningaanvraag. Het is in theorie ook mogelijk dat vergunning wordt aangevraagd voor de RTG zonder gevaarlijke stoffen. In het geval er gevaarlijke stoffen op de RTG aanwezig zijn wordt de kans op een ongeval met deze stoffen ook groter. Gezien de ligging van RTG en de maatregelen die worden getroffen is de kans op een incident op ‘rampschaal’ erg klein. Desondanks ‘ontstaat’ er een kans die nu nog niet aanwezig is. Het risico op een incident op ‘rampschaal’ wordt dan ook marginaal vergroot t.o.v. de huidige situatie.
16	Sociale woningbouw Toelichting Inzicht geven in het aantal sociale woningen dat de komende jaren gebouwd gaat worden.	Sociale woningbouw	De komende jaren (tot en met 2024) zijn er nog 224 opleveringen van sociale huurwoningen gepland in het woningbouwprogramma. Vandaag wordt de voortgangsrapportage van de Woonagenda aan de raad verzonden, hierin vindt de raad dit antwoord ook terug, ook in relatie tot de andere bouwplannen.
17	Welke uitgangspunten liggen al vast mbt deze locaties en op grond waarvan (= proces tot nu toe)?		Voor Liefkenshoek ligt een in 2012 vastgesteld bestemmingsplan met een bestemming ‘Gemengd – uit te werken’. De gemengde bestemming is momenteel geschikt voor meergezinswoningen en maatschappelijke voorzieningen in de vorm van een zorgcentrum. Voor Gerritsenlocatie/ project Julianaweg zijn de adviezen van de prioriteringscommissie en de regiekamer de uitgangspunten voor het uitwerken van een stedenbouwkundig ontwerp. Het plan dat is ingediend door de initiatiefnemers omvat 59 woningen waarvan 24 sociale huurwoningen. De stedenbouwkundige inpassing zorgt voor een gemengd woonmilieu, geschikt voor verschillende doelgroepen (starters,

			doorstromers, senioren), met een mix van sociale huurwoningen en vrije sectorwoningen, appartementen en grondgebonden woningen. Daarnaast zal het plan moeten voldoen aan de reguliere beleidskaders voor woningbouw. Gezien de betrokkenheid van de omgeving op de diverse ontwikkelingen in Heteren is er zorgvuldig gekeken naar het communicatieproces met de omgeving. Zij worden dan ook vroegtijdig en regelmatig betrokken in het proces zodat de diverse belangen in het gebied zo goed mogelijk bediend kunnen worden.
18	<i>Hoe wilt u in 'het proces van voorbereiding in 2020' omgaan met wat door de Dorpsraad Heteren in hun brief van december 2018 is aangegeven?</i>		De wensen van de dorpsraad en andere belanghebbenden zijn bekend, en de initiatiefnemer verwerkt deze waar mogelijk in het ontwerp, waarna we het gesprek hierover aangaan bij een volgende sessie. De wens voor een volwaardig sportveld is op deze locatie moeilijk te realiseren gezien de ambitie om ook voldoende sociale woningbouw te kunnen realiseren. Tevens is er ten zuiden van de dorpskern in het kader van vitale sportparken een locatie aangewezen waar sportlocaties gefaciliteerd worden. Wel worden er gesprekken gevoerd met de ontwikkelaar om te onderzoeken of een activiteitenveld in het plan ingepast kan worden. Mogelijk kan dit ook door de school gebruikt worden.
19	<i>Hoe bent u voornemens hierbij de raad te betrekken bij de vaststelling van (nadere) uitgangspunten/kaders en/of de raad te informeren over de voortgang?</i>		Op dit moment wordt de projectopdracht afgerond, en wordt de intentieovereenkomst opgesteld. Deze documenten worden door het college van burgemeester en wethouder vastgesteld, en ter informatie (voor zover openbaar) aan de raad worden aangeboden. Bij de intentieovereenkomst zullen ook de belangrijkste randvoorwaarden meegegeven worden. De voortgang en communicatie over de voortgang wordt in de in de projectopdracht beschreven.
20	<i>Wanneer is sinds december 2018 in B&W over de invulling van de Gerritsenlocatie gesproken?</i>		In het voorjaar van 2019 is het project Julianaweg geprioriteerd door het college. Daar is ingestemd met de basisprincipes voor het plan, en ook zijn de randvoorwaarden vanuit de regiekamer meegegeven. Vanaf dat moment is het ambtelijke proces gestart en heeft er geen besluitvorming meer plaatsgevonden.

1.5 VVD	Vraag	Blz.	Antwoord
1	Welke definitie van het begrip “structureel begrotingssaldo” wordt gehanteerd?	<i>o.a. blz. 73)</i>	1. We hanteren de definitie van de provincie. Dat wil zeggen: a. er is sprake van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenramingen b. structurele lasten worden gedekt door structurele baten
2	Als de bestemmingsreserve “tekorten sociaal domein” eind 2023 op “0” staat, hoe worden dan eventuele tekorten op het sociaal domein in 2024 e.v. verwerkt volgens de richtlijnen van de BBV?	<i>(o.a. blz. 112)</i>	2. Mocht het door u beschreven scenario zich voordoen en er is geen structureel begrotingsoverschot, dan moet er een structurele oplossing komen om de tekorten op te vangen. Dat vraagt om beleidskeuzes die structurele ruimte opleveren aan de lasten en/of inkomstenkant.
3	Welk effect zal een tekort op het sociaal domein in 2024 hebben op de “structurele exploitatieruimte”?	<i>(blz. 69)</i>	Een tekort op het sociaal domein in 2024 vergroot de kans op een negatief percentage bij de berekening van de structurele exploitatieruimte. Voor de berekening daarvan wordt echter gekeken naar de totale structurele baten in relatie tot de totale structurele lasten. Mogelijk dat tegenover een tekort op het sociaal domein een overschot op een ander taakveld staat.

1.76 Groen Links	Vraag	Blz.	Antwoord
1	Ontwikkellocaties woonwagendplaatsen: Waar komen de grote verschillen in getallen vandaan tussen de opeenvolgende jaren?	Pag. 6	In de kadernota 2020 is bepaald dat de woonbehoefte van de woonwagendbewoners in 2020 zal worden vertaald in beleid en in het ontwikkelen van twee locaties binnen de gemeente. Het budget hiervoor was voorzien in het totaal via een PNL-post gevraagd bedrag van 200.000 euro voor het jaar 2020 en 2021. In de begroting is de volgende tekst opgenomen: <i>Ontwikkeling locaties woonwagendplaatsen. Op grond van aangenomen amendement A6 bij de behandeling van de Kadernota 2020 zijn de investeringsbedragen in 2020 en 2021 vervangen door een pm-bedrag.</i>

			De bedragen genoemd op pag 6 onder de alinea woonwagenstandplaatsen hebben geen betrekking op deze alinea, maar op de tekst boven deze bedragen: <i>‘De totale structurele lasten per jaarschijf van het PNL bij deze programmabegroting zijn afgerond als volgt.’</i>
2	Ontwikkeling van de algemene reserve: Hoe kan in zo’n korte tijd (van kadernota 2020 tot begroting 2020) zo’n forse verslechtering van de algemene reserves worden voorzien? Welke factoren spelen daarin een rol?	Pag.7	Kijkend naar de bedragen in de tabel op blz. 7 dan is het verschil per 1-1-2023 tussen het verwachte verloop in de KN 2020 en de PB 2020 ca. € 3 miljoen. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door de verwachte lagere begrotingssaldi in de periode 2020-2023 dan waar in de KN 2020 vanuit werd gegaan. Het grote verschil per 1-1-2020 (21,8 t.o.v. 12,4) komt doordat in de PB 2020 per 1-1-2020 een aparte bestemmingsreserve voor de tekorten SD is gevormd ter grootte van ca. € 9 miljoen. In de KN 2020 werd er nog vanuit gegaan dat er jaarlijks bedragen uit de AR werden gehaald voor de tekorten SD. In de PB 2020 is er dus in 1x een bedrag voor de komende 4 jaren uitgehaald.
3	Uitgangspunten van deze begroting: - Bij prijsontwikkelingen staat voor 2021-2023 vermeld: afwijking nullijn (€138.000) Wat wordt hiermee bedoeld en waar is dat bedrag op gebaseerd? - Verhoging OZB, overige heffingen en huurinkomsten voor 2020 2,5 % en voor 2021-2023 op 1,5 %.	Pag. 8.	De nullijn houdt kort gezegd in dat er geen automatische verhoging van begrotingsramingen plaatsvindt door prijsstijging en areaaluitbreiding (toename woningen/inwoners, onderhoudsbestanden wegen, plantsoenen, etc.). In deze gemeente wordt al jaren bij het opstellen van de begroting voor een deel van de ramingen de nullijn gehanteerd en is slechts een beperkte afwijking van die nullijn toegestaan. Met ingang van begrotingsjaar 2005 is in het kader van bezuinigingen het totaalbedrag voor de afwijking van de nullijn door de raad al verlaagd van € 550.000 naar € 275.000. Vervolgens is naar aanleiding van de operatie Schatgraven dit resterende bedrag met ingang van 2011 nogmaals gehalveerd en vastgesteld op maximaal € 138.000 per jaar.
4	Waar is dit verschil op gebaseerd?		Zie beantwoording bij 3.
	“Ongeveer 2/3 van de inkomsten komt van hogere overheden/overheidsfondsen. Waar is deze analyse op gebaseerd?	Pag. 10	Op basis van kostensoorten is gekeken naar de herkomst van de verwachte inkomsten in de begroting 2020. De vraag welke maatregelen daarin zijn gedefinieerd kunnen wij niet plaatsen in relatie tot deze tabel met specificatie van de inkomsten 2020 en kan daarom niet beantwoord worden.
5	Welke maatregelen zijn daarin gedefinieerd?	Pag. 10	De vraag welke maatregelen daarin zijn gedefinieerd kunnen wij niet plaatsen in relatie tot deze tabel met specificatie van de inkomsten 2020 en kan daarom niet beantwoord worden.

6	Is in de begroting/prognose voor mobiliteit meegenomen dat een deel van de inwoners niet zelfredzaam is, én dat een deel van onze gemeente niet valt onder de drukke corridor Arnhem- Nijmegen?	Pag. 14	Nee, in de begroting van 2019 is budget opgenomen voor het opstellen van een ambitie en actieagenda mobiliteit. De opgave over zelfredzaamheid komt hierin terug. In het informatiememo Ambitiedocument en actieagenda mobiliteit (19inf00151) is de laatste stand van zaken toegelicht. Vanuit het klimaatakkoord ligt er een opgave om mobiliteit te verduurzamen. Deze opgave komt terug in het ambitiedocument mobiliteit. In het informatiememo Ambitiedocument en actieagenda mobiliteit (19inf00151) is de laatste stand van zaken toegelicht.
7	Wordt met 'beschrijven van de trends' ook bedoeld de toelaatlatbare invloed op het milieu?		Vanuit het klimaatakkoord ligt er een opgave om mobiliteit te verduurzamen. Deze opgave komt terug in het ambitiedocument mobiliteit. In het informatiememo Ambitiedocument en actieagenda mobiliteit (19inf00151) is de laatste stand van zaken toegelicht.
8	Om hoeveel werkgelegenheid voor participatiebanen gaat dit?		De specifieke aantallen zijn (nog) niet bekend. Wel zien we een duidelijke groei in het aantal participatiebanen bij lokale ondernemers van Overbetuwe. In het uitvoeringsplan, "Van cliënt naar kandidaat" 2019-2022 besteden we aandacht aan de lokale ondernemer. Voor de komende periode is hier dan ook meer aandacht voor.
9	Is er expliciet aandacht bij economische ontwikkeling en het vestigingsklimaat om rekening te houden met werkgelegenheid voor laag opgeleide mensen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt?		In het Economisch Uitvoeringsprogramma 2019-2022 is de arbeidsmarkt opgenomen als belangrijk thema om samen te werken met het bedrijfsleven. Onderdeel hiervan zijn de participatiebanen.
10	In hoeverre wordt het actuele stikstof beleid hierin meegenomen?		Bij de kadernota is een motie aangenomen om het onderzoek te verbreden naar alle sectoren van het bedrijfsleven binnen de gestelde budgetten. Er wordt onderzocht of dit binnen de budgetten mogelijk is. Dat geldt ook voor de nieuwe ontwikkelingen in de agrarische sector. Deze ontwikkelingen worden meegenomen in adviserings- en ondersteuningstraject
11	Kloppen de cijfers in deze tabelkop wel als dit ook nog eens keer €1.000 is?	Pag. 18	Dit taakveld wordt in onze gemeente niet gebruikt. Als gevolg van een technische mankement is het taakveld ten onrechte gepresenteerd in het boekwerk. De gepresenteerde cijfers maken géén onderdeel uit van het begrotingssaldo. Zoals uit het meegezonden erratum blijkt, zal het taakveld verwijderd worden in de digitale versie van de begroting.
12	Door een kwalitatief goede leer-en ontwikkelomgeving te bieden maken	Pag. 20	In het kader van een leven lang leren: Volwasseneneducatie is een wettelijke taak (Web (educatie en beroep) voor gemeenten. Hiervoor krijgen we gelden voor vanuit het rijk (vast bedrag per inwoneraantal,

	wij een leven lang leven leren mogelijk". (Regel 14 -15) en 'volwassen educatie voor mensen die dat nodig hebben". (Laatste regel) Hoe wordt bepaald wie, wat nodig heeft?		voor Overbetuwe gaat het om een bedrag van € 98.000), die via contactgemeente (Arnhem) uitgezet worden over deelnemende gemeenten. Voor dit bedrag bieden wij educatie aan op het gebied van taal-, reken- en digitale vaardigheden. Dit wordt uitgevoerd door Rijn IJssel en andere partners uit ons taalnetwerk (zoals Forte welzijn). Tijdens de intake voor de educatietrajecten wordt met de inwoner besproken en bepaald welk aanbod het beste aansluit op zijn/haar vraag. Inwoners komen daar terecht op eigen initiatief of via bijv. Forte, de bibliotheek en -hoofdzakelijk- via doorverwijzing vanuit team uitvoering sociaal domein. Daarnaast zetten we in op de bestrijding van laaggeletterdheid met een bedrag van € 50.000 op jaarbasis. Uit dat bedrag betalen wij bijv. de Voorlees Express en het Taalmaatjes-project van Forte.
13	Welk bedrag wordt hiervoor gereserveerd?		Zie hierboven.
	-B18 20 sportnota: Vanaf 2 ^e tekstregel staat 2019 genoemd; wordt hier niet 2020 mee bedoeld?	Pag. 24	Het is niet gebruikelijk om in een begroting voor 2020 activiteiten te benoemen die in 2019 plaatsvinden. Voor een complete(re) informatievoorziening is hier wel voor gekozen: het onderzoek naar Vitale Sportparken in Overbetuwe vind in 2019 plaats. Ook gezien de planning van het lokale sportakkoord zal een (concept) sportnota wel in 2020 (Q1) door uw raad vastgesteld worden.
14	"Daarnaast kunnen Kunst, Cultuur en Erfgoed dienen als middel om de meer kwetsbare inwoners van Overbetuwe te bereiken, als participatiemiddel en als mogelijkheid om belangrijke thema's onder de aandacht te brengen. De komende jaren zoeken we bewust deze verbindingen op." 14 Welke concrete plannen zijn er om deze verbindingen op te zoeken?		Er is een inventarisatie gemaakt met welke culturele instellingen een connectie gezocht kan worden. We zullen samen onderzoeken welke activiteiten participatie kunnen bevorderen. Deze worden in 2020 geconcretiseerd.
15	Kwaliteitsplan Beheerplan Openbare Ruimte: Waarom staat dit plan genoemd onder programma 5 en niet onder programma 2?	Pag. 25	In het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) wordt het beleid en de kwaliteit betreffende openbare ruimte geformuleerd. Het IBOR geeft richting aan de beheerplannen voor o.a. groen en wegen en zou zowel bij programma 2 als 5 ondergebracht kunnen worden. We hebben ervoor gekozen om de kosten van dit plan op te nemen bij programma 5 omdat daar ook de onderhoudskosten van het openbaar groen worden verantwoord.

16	Hoe gaat het college ervoor zorgen dat de samenwerkingspartners minder administratieve druk opleggen aan de uitvoerders/hulpverleners?	Pag. 29	Overbetuwe SAMEN draagt samen met de gemeente bij aan het terugdringen van de administratieve lastendruk door: 1. Voor de declaratie en verantwoording van de maatwerkvoorzieningen aan te sluiten op de nieuwe standaard administratieprotocollen van het Ketenbureau i-Sociaal Domein. Deze landelijke protocollen bieden meer duidelijkheid over de administratieve afhandeling van zorg in natura voor Wmo en Jeugd en dragen bij aan het terugdringen van de administratieve lasten. De Stuurgroep i-Sociaal Domein, waarin de brancheorganisaties van zorgaanbieders, de VNG en VWS vertegenwoordigd zijn, heeft donderdag 13 juni 2019 de nieuwe standaard administratieprotocollen bekrachtigd. 2. Een belangrijk deel van de maatwerkvoorzieningen (gefaseerd) over te hevelen naar de algemeen toegankelijke en collectieve voorzieningen. Hiermee wordt zowel in het proces van toeleiding, declaratie en verantwoording een belangrijke vereenvoudiging van de processtappen en administratieve lastendruk gerealiseerd.
17	Hoe gaat het college ervoor zorgen dat KPI's de administratieve werkdruk niet verhogen?		3. De KPI's te ontleen aan het primaire proces: de uitvoering. Prestaties worden immers gerealiseerd in de operationele uitvoering. Wij zoeken het in de eenvoud en kiezen/hanteren de indicatoren met de grootste hefboomkracht, dicht bij het primaire proces van productie en levering tot en met de inwoners. Hiermee wordt extra administratieve lastendruk voorkomen, omdat de gegevens voor de KPI's in het primaire proces al geregistreerd worden. Deze drie stappen worden geborgd in de subsidieafspraken tussen gemeente en Overbetuwe SAMEN enerzijds en in de leveranciersovereenkomsten tussen Overbetuwe Samen en de lid organisaties anderzijds. Alle organisaties die ondersteuning aanbieden in Overbetuwe, zijn lid zijn van de coöperatie Overbetuwe SAMEN. Ofwel, de samenwerkingspartners zijn de uitvoerders / hulpverleners.
18	Is hier rekening gehouden met autonome kostenstijgingen en cao-ontwikkelingen?	Pag. 33, 34	Op de regionale zorginkoop indexeren we de tarieven. De indexering stellen we vast op basis van de OVA: <i>de Rijksoverheid stelt jaarlijks de overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling (OVA) vast. Het CPB berekent dit percentage op basis van de cao's en loonkostenontwikkeling in de markt. Indien en voor zover de Opdrachtgever van de Rijksoverheid hiervoor een financiële tegemoetkoming krijgt, zal de Opdrachtgever dit OVA-percentage met Opdrachtnemer verrekenen.</i> Daarmee houden we rekening met de cao's, we zijn hierin volgend.
19	Tabel beleidsindicatoren: Moeten de jaartallen niet 2020 -2023	Pag. 34	Neen, het gaat om historische cijfers.

	zijn i.p.v. 2016-2019?		
20	Hoeveel procent van de begroting wordt besteed aan duurzaamheid?		De totale lasten 2020 zijn € 104,8 miljoen. In de begroting 2020 is een bedrag van € 426.000 opgenomen voor duurzaamheid (dit betreft eenmalige formatie 2020 (96K) en werkbudget (330K). Dat is dus 0,41%. Daarnaast zijn er andere (lopende) duurzaamheidsprojecten waarvan echter lastig te achterhalen is welke financiële middelen en effecten daar concreet mee zijn gemoeid. Bijvoorbeeld het verduurzamen van vastgoed. Dat wordt niet meegenomen in het duurzaamheidsbudget, levert wel een bijdrage.
21	Wat gaat de gemeente doen om voor 2050 klimaat neutraal te zijn?		1 Inzet op Energiebesparende maatregelen: gedrag en isolatie 2 Duurzame opwek van energie (elektriciteit) realiseren 3 Duurzame warmte: Gebouwde omgeving transformeren om zonder fossiele brandstoffen te verwarmen (warmteplan is hiervoor de 1^e stap) Om energieneutraal te worden is samenwerking belangrijk waarbij de inwoners en bedrijven binnen onze gemeente centraal staan. De gemeente werkt vanuit de afspraken van het nationale klimaatakkoord (28 juni 2019) en het Gelders energieakkoord (GEA 2015). Verder zijn we aan de slag met de Regionale Energiestrategie (RES) waarbij binnen de Regio Arnhem Nijmegen bepalen hoe we als regio de doelen gaan halen om meer duurzame energie op te wekken (zie ook (zie ook raadsmemo 22/5/2019)..
22	Is er al zicht of we op koers zijn m.b.t. de routekaart?		Ja we zitten op koers • Energiebesparing effectueren blijft aandachtspunt: ‘alles wat je bespaart, hoeft je niet op te wekken’. • Elektriciteit: Overbetuwe is meer dan goed op weg: in lijn met tussendoelen! • Warmte: Inhaalslag in Overbetuwe gaat beginnen: Warmteplan al in 2019 in plaats van 2021. • Mobiliteit: Overbetuwe is bij reductie CO2 grotendeels afhankelijk van Rijk en provincie (snelwegen en binnenvaart).
23	Is in het bedrag van 6, 4 miljoen de		Zie ook raadsinformatiememo ‘Voortgang opgave energietransitie’ (versie 1.0, 18/6/2019)

	inkomstenverhoging van de prijs per klike al meegenomen?		Ja dat is meegenomen.
24	Kan de gemeente cijfers verstrekken over de kwaliteit van de afvalscheiding door inwoners?		Met de invoering van het Uitvoeringsplan afval per 1 januari 2017 zien de scheidingsresultaten in Overbetuwe er als volgt uit: 2016 scheidingspercentage 60% 2017 scheidingspercentage 74% 2018 scheidingspercentage 72% De hoeveelheid restafval laat het volgende zien: 2016 130 kilogram per inwoner 2017 90 kilogram per inwoner 2018 92 kilogram per inwoner Doelstelling van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is om in 2020 te komen tot 100 kilogram restafval per inwoner en 75% afvalscheiding. Overbetuwe heeft geen afkeur gehad op gescheiden aangeboden afvalstromen.
25	Waarom staan op pagina 37 de beleidsindicatoren CO2 besparing en duurzame energie niet genoemd?	Pag. 37	Op dit moment zijn bij de programma's alleen nog de voorgeschreven (verplichte) beleidsindicatoren opgenomen. Doel is om in de volgende P&C-stukken ook eigen / andere indicatoren te gaan opnemen. Als we 1 beleidsindicator per onderwerp hanteren dan is hernieuwbare elektriciteit opwekking een goede omdat vanuit deze indicator ook afgeleide indicatoren kunnen worden afgeleid. Immers elke eenheid hernieuwbare elektriciteit geeft een indicatie voor duurzame energie opwekking en ook voor de CO2 besparing die daarmee gepaard gaat.
26	Wat is de inzet van de gemeente op het verduurzamen van bestaande woningen en nieuw te bouwen woningen?		Ten eerste maken we met de corporaties prestatieafspraken over het verduurzamen van hun woningbezit. Ook willen we particulieren stimuleren om hun woningen te verduurzamen, dit doen we op verschillende wijzen. Zo organiseren we informatiebijeenkomsten, is er het loket duurzaam wonen+ en verstrekken we een duurzaamheidslening. Daarnaast sturen we bij nieuwbouw ook op het aspect duurzaamheid. In de prioriteringssysteematiek wordt de GPR-score meegenomen. Duurzamere projecten krijgen een hogere score, waardoor deze projecten kansrijker zijn een prioritaire status te verkrijgen.
27	Wat wordt bedoeld met "voldoende aandacht voor gedifferentieerde		Dit houdt in dat er bij plannen voor de fysieke leefomgeving voldoende rekening gehouden wordt met differentiatie van typen inwoners, bijvoorbeeld naar leeftijd of huishoudenssamenstelling.

	opbouw van onze bevolking?		
--	----------------------------	--	--

1.7 Chris- ten Unie	Vraag	Blz.	Antwoord
1	Gezien de ontoereikendheid van de prijsstijging waarmee gerekend was, lijkt het onverstandig om in de jaren 2021 en verder nog te blijven ramen overeenkomstig de Kadernota. Vraag : wat is de afwijking van de nullijn in € voor 2020, obv de contracten? (zodat duidelijk wordt wat het verschil is met het blijven hanteren van de afwijking zoals opgenomen in de kadernota, EUR 138k).		In verband met prijsstijgingen is er in 2020 € 382.000 geraamd. Een afwijking van € 244.000 ten opzichte van de afgesproken afwijking op de nullijn. (zie blz. 5 van het boekwerk).
2	waarom wordt de verhoging OZB, overige heffingen en huurinkomsten voor 2021-2023 op 1.5% gehanteerd, terwijl dat 2,5% is voor 2019.? de WOZ-waarden worden gehandhaafd op 1,5% voor 2021-2023 maar in 2020 wordt er gerekend met 2,5% vanwege een hoger inflatiepercentage/ Hetzelfde geldt voor de markttarieven in Zetten. Kunt u dit uitleggen?		a. We nemen aan dat u met 2019 doelt op 2020. In het coalitieakkoord is opgenomen dat de gemeentelijke lasten voor onze inwoners niet méér verhoogd mogen worden dan met de inflatiecorrectie. Ten tijde van het opstellen van de Kadernota 2020 (mei 2019) was de inschatting van de inflatie 2,5% voor 2020. Voor de langere termijn is uitgegaan van een wat lager percentage, namelijk 1,5%. Het betreft een inschatting want indien de inflatie lager uitkomt wordt op werkelijke basis het lagere percentage gehanteerd. b. De WOZ waarden worden niet aangepast. Zie ook het antwoord op de vraag van D'66 hierover. Alle markttarieven worden verhoogd met 2,5 % in 2020, voor de jaren daarna met 1,5%.
3	Bij #2 verkeer, vervoer en waterstaat staat niets over de doortrekking van de A15. Betekent dit dat de doortrekking geen financiële		Het gaat niet om nieuwe inzichten, maar om een analyse van de te verwachten verkeersstromen. De infrastructuur in Overbetuwe houdt al rekening met de doortrekking van de A15. Voor de afslag is apart geld beschikbaar (bestemmingsreserve)

	consequenties heeft voor Overbetuwe?		
4	Onderwijs wordt er apart aandacht besteed aan huisvesting OBC. De huisvesting van Driel/ Meeuwenberg zien wij niet apart opgenomen, hoewel het wel is opgenomen voor 2021/PNL.31a. wat is daar de reden van?	Bij #4 blz 21	In de Kadernota 2020-2023 is rekening gehouden met een investering voor basisschool De Meeuwenberg in Driel. In het nog op te stellen Strategisch meerjarig huisvestingsplan onderwijs (SHP) wordt de investering nader toegelicht en onderbouwd. De verwachting is dat het SHP in het 1 ^e kwartaal 2020 ter besluitvorming bij de raad ligt.
5	Voldoen alle scholen inmiddels aan de eisen van Frisse scholen? (motie van de ChristenUnie van 16 juni 2009/ update stand van zaken mei 2011)	Blz.20 b20.16	Nee, in het op te stellen SHP moet helder worden wie welk aandeel neemt in de financiële consequenties van eventuele gebouwelijke aanpassingen. Hierover voeren gemeente en schoolbesturen overleg. Uitgangspunt is tenminste Frisse scholen klasse B (norm: goed) bij nieuwbouw.
6	Is er bij de toekenning van de onderhoudsbudgetten rekening gehouden met de toegenomen kosten in de bouwsector?		De gemeente is sinds 1-1-2015 niet meer verantwoordelijk voor het onderhoud van schoolgebouwen. Schoolbesturen ontvangen deze vergoeding rechtstreeks van het rijk. Bij investeringen gaan wij uit van de actuele normbedragen van de VNG.
7	Visie op zwembaden/zwembad Zetten wordt hier niet genoemd. Voor de leefbaarheid van de dorpen is onderzoek naar mogelijkheden om zwemfaciliteiten in Zetten te behouden belangrijk. Hoeveel is hiervoor opgenomen in de begroting?	Blz 25.b 20 31	In de begroting wordt de huidige jaarlijkse exploitatiebijdrage ten behoeve van het zwembad in Zetten van € 223.000 gehandhaafd tot aan 1 juli 2023. Tevens is in de begroting de jaarlijkse subsidie aan de zwemvereniging EZZ van € 20.000 opgenomen.
8	Overbetuwe doet. (meer budget nodig) is er gevaar voor over subsidiëring waardoor het iets van de gemeente wordt ipv van de burgers? kritisch blijven of de ondersteuning wel het gewenste resultaat oplevert.	Blz 27	⇒ Het risico op “over subsidiëring” of overnemen door de gemeente is minimaal. We denken dat de initiatiefnemers juist meer in positie komen en de gemeente meer op afstand. – Inwoners bepalen zelf wat ze belangrijk vinden omdat zij bepalen aan welke initiatieven ze hun waarde cheque doneren. – De initiatiefnemers zijn aan zet als het gaat om organisatie, inzameling, uitvoering en verantwoording. – Gemeente faciliteert het platform, verstuurt cheques en checkt of initiatieven voldoen aan de spelregels. Of er verbetermogelijkheden zijn en welk verbindingen gelegd kunnen worden waardoor het initiatief kansrijker wordt.

			We zien nu een toename in initiatieven. Het gaat dan om nieuwe initiatieven en om uitbreiding of bestendiging van bestaande initiatieven. We zullen in de toekomst monitoren welk type initiatieven via Overbetuwe Doet ondersteund worden en evalueren of dit de gewenste ontwikkeling is.
9	Is in de begroting van de Wanmolen rekening gehouden met de mogelijkheid dat er toch drie sportzaaldelen terug gebouwd worden (volgens het door de ChristenUnie ingediende en aangenomen amendement van 20 feb 2018?) (bij 61 a en b wordt er gesproken over investeringsbedrag variant light.)	Blz 32.b 20 21	De huidige investeringsbedragen zoals opgenomen in de begroting zijn conform het aangenomen scenario Wanmolen Light (met twee zaaldelen) De alinea over de Wanmolen eindigt met de zin: “De fase van planvorming waarin wij een concreet programma van functies en activiteiten maken en koppelen aan oppervlaktes ronden wij af. De nadere uitwerking, aanbesteding en start bouw kan dan in 2020 worden voorbereid”. Einde dit jaar bieden wij uw raad een voorstel aan met daarin een uitwerking en aanscherping van het scenario op basis van de vele gesprekken die gevoerd zijn met belanghebbenden bij een nieuwe Wanmolen. Hierin verwerken wij ook het amendement.
10	Voor #7 volksgezondheid en milieu wordt in verhouding veel begroot. Wat/welk deel hiervan heeft betrekking op wat nodig is voor de energietransitie?		Van het budget voor volksgezondheid en milieu is ca 485.000 specifiek gereserveerd voor duurzaamheid waaronder de energietransitie.
11	Bij #8 ruimtelijke ordening en volkshuisvesting is voor de implementatie van de omgevingswet in 2020 eenmalig 500 opgenomen.(68a) Waarom is dit éénmalig?		Bij de voorbereiding van de begroting voor 2020 was er nog geen inzicht in de kosten die de Omgevingswet structureel met zich meebrengt. Dat is er nu ook nog niet. We hebben voor 2020 eenmalig geld gevraagd voor een succesvolle implementatie. Hiervoor moeten kosten gemaakt worden voor aanschaf software, opleiding medewerkers, inhuur externe deskundigheid etc.
12	Reinigingsheffing stijgt met 31.8% (tariefmutatie) wat is de reden hiervan? (variabele kosten ?/milieustraat)	Blz 51/5 3	De kostenstijgingen leiden tot de tariefstijging. Op blz.53 staat vermeld wat de kostenstijgingen zijn.
13	De structurele exploitatieruimte is onvoldoende, wat gaan we daaraan doen?.De structurele	Blz 70 3.	Het kengetal “structurele exploitatieruimte” wordt berekend door de structurele baten af te zetten tegen de structurele lasten. Bij de getoonde berekening is de rijksbijdrage ter compensatie van de extra kosten Jeugdzorg per abus

	exploitatieruimte is onvoldoende, wat gaan we daaraan doen?		als incidenteel meegenomen in 2020 en 2021. Het ministerie bepaalde dat deze bijdrage als structureel aangemerkt kan worden. De juiste kengetallen komen daarmee uit op: 0,80% in 2020 0,10% in 2021 Een aangepaste tabel van de kengetallen is als bijlage bij dit beantwoordingsdocument gevoegd.
14	Welke / hoeveel scholen voldoen nu aan de norm Frisse Scholen? Nieuwbouw moet straks aan norm B voldoen, welke norm geldt straks voor bestaande scholen?		Op dit moment voldoet geen enkele school volledig aan Frisse norm B, omdat dit pas in het bouwbesluit van 2015 van kracht is. Wel moet bij de huidige nieuwbouw en renovatie rekening worden gehouden met deze norm. Voor de bestaande schoolgebouwen wordt een paragraaf in het op te stellen SHP over de verduurzaming, inclusief de normering Frisse scholen, van de schoolgebouwen opgenomen. Hierbij gaat het met name over de financiering, prioritering en fasering. Dit gaat in samenspraak met de schoolbesturen.

Bijlage: Aangepaste tabel “BBV indicatoren” als onderdeel van de paragraaf II Weerstandsvermogen

Begroting 2020	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen:	Jaarverslag	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.a. Netto schuldquote	75%	86%	103%	93%	88%	76%
1.b. Netto schuld quote gecorrig.	68%	78%	94%	84%	80%	68%
2. Solvabiliteitsratio	27%	26%	23%	25%	28%	33%
3. Structurele exploitatieruimte	1,89%	2,19%	0,80%	0,10%	0,14%	0,09%
4. Grondexploitatie	10,13%	16,75%	12,39%	7,87%	7,77%	7,57%
5. Belastingcapaciteit	85%	80%	86%	89%	90%	91%

3. Structurele exploitatieruimte

Overbetuwe 2020: **0,80%** dus **categorie A** (= voldoende)